

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ

Ἐκδιδόμενη καθ' ἑβδομίδα.

Ἐκδότης: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΟΡΙΗΣ

Πᾶσα διατριβὴ ἐνυπόγραφος γίνεται δεκτή.

Συνθέτης καὶ Διευθυντής: Α. ΧΡΙΣΤΟΛΟΓΑΠΟΥΛΟΣ

Ἐκαστος συνδρομητὴς δύναται νὰ κατὰχωρῇ δωρεάν

Μηνιαία συνδρομὴ 50 λεπτὰ μεταπληρωτέα.

Τὰ παράπονα ὅποιος θέλει νὰ μαθαίνει τοῦ φτωχοῦ. Τὴν ἐφημερίδα πρέπει νὰ διαβάζῃ τοῦ Λαοῦ.

(Στερεότυπον.)

Η ΛΕΥΚΑΣ.

ΕΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗΝ ΕΝΟΣ ΦΑΓΑ.

Κ' ἄλλος φόνος.

Τὴν νύκτα τῆς ἀπερασμένης Κυριακῆς ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγορᾶς, ἐσκότωσαν ὁ Ἰωάννης Φέξης, τὸν Σπύρον Βερίκιον διὰ μαχαίρας. Ὁ φονὴς καὶ ἄλλοι δύο συνελήφθησαν καὶ ἐπροφυλακίσθησαν.

Καὶ γιατί ἔγεινεν ὁ φόνος αὐτός;

Γιὰ τὴ Νικολέτα, τὴ γυναῖκα τοῦ λαοῦ!

Πῶς ἐκαταντήσαμε!

Πῶς ἐγέννηκεν ἡ φιλήσυχος Λευκάς, ἡ ἀγριωτέρα ἐπαρχία τῆς Ἑλλάδος!

Ἐσκοτώθηκεν ἕνας ἄνθρωπος ἡσυχος καὶ θά σαπῇ ἕνας ἄλλος νέος εἰς τὰς φυλακάς, γιατί;

Γιὰ τὴν Νικολέτα!

Πῶς ἐμαντέψαμεν, ὅτι τὰ καρναβάλιά μας, θὰ τελειώσουν μὲ φόνους.

Εἰς ποῖον βαθμὸν κακοηθείας ἐφθάσαμεν!

Νὰ φονεύῃ ὁ ἄνθρωπος τὸν ἄνθρωπον διὰ φύλλου πήδημα, χωρὶς νὰ συλλογίζεται τὸ βάρος τοῦ ἐγκλήματος, χωρὶς νὰ σκέπτεται διόλου τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἐγκλήματος, χωρὶς νὰ συλλογίζεται ἐπὶ τελους ὅτι θὰ δώσῃ μὲτ' ἡμέρας λόγον τοῦ Θεοῦ δι' αὐτὸ τὸ φοβερὸν ἁμάρτημα τὸ ὅποιον κάνει.

Ἐξαγριώθηκεν εἰς τέτοιον βαθμὸν ὁ κοινὸς λαὸς ὥστε δὲν εἶναι ἐλπίδα νὰ ἡμερώ-

σῃ πλέον, γιατί λείπουνε τὰ ἀπαιτούμενα στοιχεῖα τῆς ἡμερώσεως, τὰ ὅποια εἶναι ἡ θρησκεία καὶ ἡ πολιτική.

Ἡ πολιτικὴ εἶναι ὁ φυσικὸς ἐχθρὸς τῆς κοινωνίας, τὰ δὲ ἐγκλήματα εἶναι τὰ φυσικὰ ὠφελήματα τῆς πολιτικῆς.

Ἐὰν ἡ πολιτικὴ κατεδίωκεν αὐτηρῶς τὰ ἐγκλήματα, βεβαίως δὲν ἤθελε φθάσωμεν εἰς τὴν κατάστασιν, τὴν ὅποιαν ἐφθάσαμεν. Ἀλλ' ἀφοῦ βλέπουν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι εἰ ὅποιοι ἔχουν τάσιν στὰ ἐγκλήματα, ὅτι τὰ δικαστήρια καταδικάζουν τοὺς κακούργους, ὅτι τὸ ἔθνος ἐξοδεύει ἐκατομμύρια δραχμὰς γιὰ τὴ τιμωρία τῶν κακούργων καὶ οἱ περισσότεροι τῶν τιμωρουμένων κακούργων τῇ ἐνεργείᾳ τῆς πολιτικῆς μένουσιν ἀτιμώρητοι, ἔχουνε δίκην καὶ αὐτοὶ νὰ λαβαίνουνε θάρρος νὰ κάνουν ἐγκλήματα χωρὶς νὰ συλλογίζονται οἱ ἄθλιοι, ὅτι τὸ θάρρος αὐτὸ τῆς πολιτικῆς, ὁδηγεῖ αὐτοὺς εἰς τὴν λαιμητόμον καὶ εἰς τὰ δεσμά.

Ἐὰν ἡ θρησκεία πάλιν ἐνδιέφερετο διὰ τὸν χριστιανὸν, βεβαίως ὁ χριστιανὸς δὲν ἤθελε φθάσει εἰς τοιαύτην ἀγριεμίαν ὅπου ἐφθασεν. Ἡ θρησκεία τὸν ἀπαράτησε, δὲν φροντίζει καθόλου διὰ τῆς διδασκαλίας, διὰ τῆς παραινήσεως, διὰ τῆς συμβουλῆς νὰ τον μορφώσῃ, νὰ τὸν κάμῃ ἀληθινὸν χριστιανόν, τηροῦντα τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνεκα τῶν ἐλλείψεων τούτων, ῥέπει κάθε μέρα στὰ ἐγκλήματα καὶ ζητεῖ τὴν βοήθειαν τῆς πολιτικῆς τοῦ διαβόλου, ἀντὶ νὰ ζητῇ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ.

Λέγουνε κάποιοι ὅτι ἡ κοινωνία εἶναι

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΕΥΚΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΑΙΣΧΥΛ. 45.0035

αδύνατο νὰ ἡθικοποιηθῇ. Δὲν μᾶς μέλλει.
 Ἄ: μὴν φέρωμεν ἀποτέλεσμα, ἡμεῖς θὰ
 ἐξακολουθῶμεν νὰ γράφωμεν νὰ κηρύττωμεν
 τὴν ἀλήθειαν, νὰ φωνάζωμεν διὰ τὰ κακὰ
 καὶ ἀδιάφορον ἐὰν δὲν ἀκουώμεθα. Τοῦτο
 εἶναι τὸ καθήκον μας.

Ἡμποροῦμε νὰ σιωπήσωμε τὸ ἐξῆς;

Ἡ ἀστυνομία μας πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν
 ἐδημοσίευσε μὲ τὸ ταμποῦρλο, ὅτι, — ἀ-
 παγορεύονται τὰ ὅπλα, τὰ μαχαίρια καὶ
 τὰ ρόπαλα κί' ὁποῖος παρακούσῃ καιηγο-
 ρεῖται καὶ τιμωρεῖται κατὰ τὸ νόμο.

Ἐρωτῶμεν τώρα τὴν ἀρχήν, ἡ ἀστυνο-
 μική ἐκείνη προκήρυξις ἔλαβε καμμίαν ἐκ-
 τέλεσιν;

Ὅχι, ἔμεινε νεκρά.

Καὶ χωρικοὶ καὶ πολῖται, νταῖδες ἡ ἀ-
 ντάμιδες, περιφέρονται ἀφοδῶς στὴν ἀγορὰν
 ἐναντίον τοῦ νόμου μὲ μαχαίρια, μὲ κά-
 μες, μὲ κουμπούρια, ἔτοιμοι πάντοτε, διὰ
 παραμικρὸν λόγον νὰ χυσοῦν αἷμα χριστι-
 ανικόν.

Διὰ τί λοιπόν δὲν ἐκτελεῖται ὁ νόμος πε-
 ρὶ ὀπλοφορίας;

Ἄν ὀλίγοι ἀπὸ αὐτοὺς ἐκατηγοροῦντο
 καὶ ἐτιμωροῦντο ἀπὸ τὸ Πλημμελειοδικεῖον
 ἡ τιμωρία αὕτη ἦτο συμφέρουσα δι' αὐτοὺς.
 γιὰ τὴν καὶ αὐτοὶ ἤθελον συνετισθῶσι καὶ οἱ
 ἄλλοι ἤθελον φο'ηθῶσιν.

Ὅταν ὅμως βλέπουν ὅτι δὲν καταδιώ-
 κονται, δὲν τιμωροῦνται, ἔχουνε δίκην κί'
 αὐτοὶ καὶ μὲ τὸ νόμο νὰ χλευάζουνε καὶ
 σὰν Γιαννιτσαροῖσι νὰ περπατοῦνε.

Ἐκτὸς τούτου γίνεται κ' ἓνα ἄλλο κα-
 κὸ μεγαλύτερον.

Τὴν ἄλλην ἡμέρα τοῦ συμβάντος φόνου
 εἰς τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς, ἔμπορος εἶχεν
 ἐκθεμένα ἐπὶ τῆς τραπέζης, μαχαίρια, κά-
 μες καὶ σιγηλέτα τὰ ὅπεια πολλοὶ καὶ ὡς
 ἐπὶ τὸ πλεῖστον νέοι ἐπεσπαρεύοντο ν' ἀ-
 γοράσουν γιὰ νὰ μὴ χάσουν τὴν εὐκαιρίαν.
 Τοῦτο εἶναι καλὸ πρᾶγμα; εἶναι τοῦτο ἐ-
 μπόριον;

Ὅχι βέβαια.

Στὴν Εὐρώπῃ καὶ στὴ Τουρκίαν ἀκόμη,
 τὰ ὅπλα καὶ τὰ μαχαίρια πουλιῶνται μὲ
 τὴν ἀδεία τῆς Κυβερνήσεως, μέσα στὰ κα-
 ταστήματα, ἐνῶ ἐδῶ πουλιῶνται στὴν ἀγο-
 ρὰν καὶ ὅταν κανένα παιδί ἔχει ὀλίγα λε-
 πτά, ἐπιδὴ βρῖσκει τὸ μαχαίρι εὐκολὰ καὶ
 φτινὸ, τὸ ἀγοράζει, γιὰ τὸ χρησιμεύει

νὰ σφάξῃ τὸν ἀδελφὸν του καὶ νὰ κατα-
 στραφῇ παντελῶς. Ἡ ἂν στὴν ἀγορὰν γί-
 νη καὶ κανένας καυγᾶς δὲν εἶναι καθόλου
 δύσκολο ν' ἀρπάξουνε τὰ μαχαίρια νὰ
 σκοτωθοῦνε.

Πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια γιὰ τὰ κου-
 μπούρια καὶ γιὰ τὰ μαχαίρια. Πρέπει αὐ-
 στηρῶς νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος περὶ ὀπλο-
 φορίας ἂν θέλωμεν νὰ περιορισθοῦν τὰ ἐγ-
 κλήματα, πρέπει οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ὅπου
 φοροῦν μαχαίρια καὶ κουμπούρια νὰ συλ-
 λογισθοῦν ὅτι αὐτὰ εἶναι οἱ ἐχθροὶ τῶν καὶ
 ὅτι ἀπὸ αὐτὰ ἡμπορεῖ νὰ προέλθῃ ἡ κατα-
 στραφὴ τῶν,

Ὁ δρόμος τοῦ Θεοῦ ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρω-
 πον εἰς τὸ καλόν.

ΚΑΛΑ καὶ ΚΑΚΑ.

Ἄλλο κακό.

— Τώρα τὰ καρνεβάλια σ' ὅλας σχε-
 δὸν τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος οἱ ἄνθρωποι
 πῶχουνε τὰ μέσα, φροντίζουνε νὰ βοηθη-
 σουνε καὶ τοὺς φτωχοὺς.

Στὰς Ἀθήνας, στὴ μεγάλη Λέσχη, τὴν
 ἐβδομάδα ταύτην, θὰ δοθῇ χορὸς, ἐσχημα-
 τίσθη δὲ ἐπιτροπὴ κυριῶν ὑπὸ τὴν προε-
 δρείαν τῆς Βασιλόπαιδος Ἀλεξάνδρας, διὰ
 νὰ ἐργασθῶσι πρὸς βοήθειαν τῶν φτωχῶν.

Στὸν Πειραιᾶ, Σύραν, Πάτρας, Κέρκυραν
 Κεφαλληνίαν, Ζάκυνθον, Μισοολόγι καὶ εἰς
 ἄλλας πόλεις τῆς Ἑλλάδος, τῇ ἐνεργείᾳ
 τῶν Δημάρχων καὶ ἄλλων Κυρίων δίδονται
 χοροὶ καὶ θεατρικαὶ παραστάσεις πρὸς βοή-
 θειαν τῶν φτωχῶν.

Καὶ στὴ Λευκάδα, τί γίνεται;

— 000000000000000000000000 —

Τίποτε.

Καὶ δὲν γίνεται τίποτε, ὅχι γιὰ τὴν ἐκεῖ-
 νοι πῶχουνε τὰ μέσα εἶναι ἀσπλαγχνοὶ ἄν-
 θρωποι καὶ δὲν ἔχουνε τὴν διάθεσιν νὰ βο-
 ηθῶσιν φτωχὰς καὶ ἀνηλιτισμένας οἰκο-
 γενείας, ἀλλὰ γιὰ τὴν κανένας ἀπὸ αὐτοὺς
 δὲν θέλει νὰ λάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν καὶ
 γιὰ τοῦτον τὸν λόγον δὲ γίνεται κ' ἐδῶ
 ἓνα καλὸ ἔργον, καθὼς γίνονται καὶ σ'
 ἄλλα μέρη.

Κάποιοι νέοι ὅπου ἡμποροῦσαν νὰ κά-
 μουνε αὐτὸ τὸ καλὸ, αὐτοὶ ὑποστηρίζουνε
 τὸν Φράγκον. Δὲν τοὺς μέλλει καθόλου,
 ἂν κατ' αὐτὰς τὰς καλὰς ἡμέρας, ὁ φτω-
 χὸς πατριώτης τῶν, δὲν θ' ἀποκρέψῃ ἢ δὲν
 ἔχει ψωμί νὰ φάῃ, τοῦτο εἶναι ἀδιαφορο δι'
 αὐτοὺς, αὐτοὶ εὐχαριστοῦνται νὰ τρῶν εἰ
 Φράγκοι ξυλόκοτες καὶ μακαρουνάδες νὰ
 μεθοκοποῦνε κί' ὁ πατριώτης τῶν νὰ στε-
 ρῇται τὸ ψωμί ἐνῶ ἡμποροῦσαν καὶ τὸ
 ἓνα νὰ κάμουνε καὶ τ' ἄλλο.

Ὁφελήθηκαν εἰ Φράγκοι γιὰ ὀλίγους
 μῆνας ἀπὸ τῇ Λευκάδα περισσότερο ἀπὸ 6
 χιλιάδας Φράγκα καὶ τὰ χρήματα αὐτὰ
 καθὼς λένε ἐκεῖνοι ποὺ τοὺς τὰ δώσανε
 τὰ ἐπήρανε δωρεάν, γιὰ τὸν θεατρικὸν αὐ-
 τὸς θίασος, ἦταν ἀνίκανος, τζαρλατάνικος
 καὶ γιὰ τοὺς φτωχοὺς τῆς πατρίδος τῶν,
 ἦταν ἁμαρτία νὰ ἐνεργήσουνε νὰ γίνῃ μία
 θεατρικὴ παράστασις, νὰ συναξοῦνε 500
 φράγκα νὰ οἰκονομήσουνε ὀλίγας φτωχὰς
 οἰκογενείας, ὅπου δὲν ἔχουν ἄνδρὸς δύναμι,
 νὰ περάσουνε κί' αὐτοὶ ἐν ἀνέσει τὰς χαρ-
 μωσυνεὺς ἡμέρας.

Γιὰ τὴν μεγάλη ἱκανότητά πῶχει ἡ πρῶ-
 τη γυναῖκα τοῦ θεάτρου, ἀποφασίσανε (ἄς
 ποῦμε) τ' ἀρχοντόπουλα, νὰ τῇ κάμουνε
 καὶ δευτέρη σεράτα διὰ τοὺς κόπους πῶ-
 χαμε στὸ θέατρο καὶ γιὰ τῇ ματαιαῖς πῶ-
 ζινε στὰ θεωρεῖα κί' ἂν ἤχανε καιρὸ ἤθε-
 λε τῆς κάμουν καὶ τρίτη γιὰ νὰ φύγῃ
 εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν Λευκάδα, γιὰ τοὺς
 φτωχοὺς ὅμως δὲν ἐκάμανε οὔτε μία.

Τώρα ἓνα ἄλλο χρειάζεται νὰ κάμουνε
 τ' ἀρχοντόπουλα. Πρὶν φύγουν εἰ Φράγκοι
 νὰ τοὺς κάμουνε μία κολέτα (ἔρανον) νὰ
 τοὺς συναξοῦν κάμποσα χρήματα γιὰ
 νὰ διατηρηθοῦν στὴν Ἰταλίαν τὸ καλοκαίρι
 ποὺ δὲν θάχουνε δουλειὰ καὶ ἄς μὴν ἀμ-
 φιβάλλουν ὅτι θὰ εὐγνωμονοῦν εἰς αὐτοὺς
 οἱ Φράγκοι καὶ θὰ τοὺς ἐνθυμοῦνται ὅταν
 μάλιστα θὰ μεθοκοποῦν μέσα τῇ λωστα-
 ρίκῃ τῆς Ἰταλίας.

Κύριοι! Τοὺς φτωχοὺς πατριώτας Σας
 ἔχετε πάντοτε μεθ' ἑαυτῶν, τοὺς δὲ Ἰτα-
 λούς οὐ πάντοτε ἔχετε.

Ἐγράψαμε ταῦτα τώρα γιὰ τὴν καταλαβαί-
 νωμεν ὅτι οὔτε παράστασι πλέον ἡμπορεῖ
 νὰ γίνῃ γιὰ τοὺς φτωχοὺς, οὔτε εἰ φτω-
 χοὶ θὰ πεθάνουν ἀπὸ τὴν πείναν γιὰ τὸν
 καὶ τὸν Θεὸν. Τὰ ἐγράψαμε ὁ-
 μῶν διὰ τὰς διαβάσεις ὁ κοινὸς λαὸς ὁ-
 ποῦ παῖε στὸ θέατρο καὶ δίνει τὸν ὀβολό του

πρὸς βοήθειαν τῶν Φράγκων γιὰ νὰ μὴ
 ματασπᾷ πλέον ὅταν ξινάρθῃ θέατρο Ἰταλικόν.

Ζωγραφία.

— Εἰς τὸ ἀναγνωστήριον τῆς Λέσχης
 «Συγχομιδῇ» ἐνοικιασθείσης τελευταίως ὑ-
 πὸ τοῦ Κ. Γεωργίου Κοντοῦ ετοιμογραφῇ-
 θησαν ὑπὸ τοῦ αὐτοδιδάκτου καλλιτέχνη
 Κ. Σπυρίδωνος Γλένη, αἱ εἰκόνες διαφόρων
 ἐθνικῶν ποιητῶν καὶ ἄλλων ἐνδόξων ἀν-
 δρῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐνῶ λοιπὸν ἀφ' ἐνὸς
 συγχαίρομεθα τὸν πτωχὸν καλλιτέχνην διὰ
 τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τῶν ζωγραφιῶν του,
 ἀφ' ἑτέρου λυπούμεθα διότι ὁ Δῆμος Λευ-
 καδίων δὲν εὐρίσκεται εἰς κατάστασιν νὰ
 παρέξῃ εἰς αὐτὸν μικρὰν βοήθειαν ὅπως
 μεταβῇ εἰς Εὐρώπην καὶ τελειοποιηθῇ εἰς
 τὴν ὡραίαν τέχνην τῆς ζωγραφίας.

Ληστεία.

— Εἰς τὰ χωρία τοῦ Ἀστακοῦ, ἀνεφά-
 νη ληστεία. Ἡ Κυβέρνησις διέταξε τὰ στρα-
 τιωτικὰ ἀποσπάσματα νὰ μεταβῶσι πρὸς
 καταδίωξιν αὐτῆς.

— Κύριε συντάκτα.

Καταχωρήσατε παρακαλῶ τὰ ἐξῆς.

Ὁ Κ. Σ. Βλαντῆς ἔλαβε τὴν ἐπαινετὴν
 ἰδέαν νὰ προσφωνήσῃ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ
 μακαρίτου Ἐπαμινώνδα Κόνδαρη. (* *)

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι καὶ ἡ ἀγαθό-
 της τῆς προαιρέσεως καὶ ἡ ἱερότης τοῦ ἀν-
 τικειμένου, ἀπάδουσι πάντως πρὸς παρατη-
 ρήσεις, εἰ δὲ μᾶλλον πρὸς ἐπικρίσεις Πλὴν,
 ἐπίσης ἱερὸν καὶ ἱερῶς ἐπιβαλλόμενον, ὅπως
 τὸ βῆμα ἐκεῖνο εὐλαβοῦμενος ὁ προσφω-
 νῶν, μετέρχεται ἄκραν τὴν προσοχὴν καὶ
 περισκεψὶν ἵνα ἀποφεύγῃ πᾶν τὸ δυνάμενον
 νὰ θίξῃ, εἴτε διὰ τῆς ἐκπλατύσεως, εἴτε
 διὰ τοῦ ἀποκλειστικοῦ τῶν ἀρετῶν, τὴν ἀ-
 ξίαν, τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὴν αὐτοσυναίσθη-
 σιν ἀτόμου ἢ τόπου.

Ὁ μακαρίτης Κόνδαρης, προγονικὰ ἔχων
 ἐφόδια, ἦν εὐυπόλητος, ἐμβριθὴς ἐπιστήμων,
 λειτουργὸς τῆς θείας, εὐθύτατος, χαρακτήρ
 μελίχιος, εὐγενὴς, ἀγαθὸς τὴν ψυχὴν, ἀλη-
 θὴς χριστιανός, παρεχὼν παντὶ τὰς ὁρθὰς

(*) ἐν τέλει εὐρίσκεται ἡ αἰτία δὴ
 μοσιεύσεως.

καὶ ὠφελίμους ἐπιστημονικὰς συμβουλὰς.

Καὶ ταῦτα μὲν ἀκριβῶς καὶ ἄλλος τις προηρέθη νὰ προσφωνήσῃ, ἀλλ' ἐφησύχασε μαθῶν ὅτι ἄλλοι θὰ ἐξεπλήρουν ἐπαξίως τοῦτο.

Ἄλλ' αἱ τοῦ Κ. Βλαντῆ μετ' ἰδιαίχοντος τόνου φωνῆς ἐκφράσεις, ὅτι ὁ μακαρίτης ἐσπούδασεν ἐκεῖ ὅπου διδάσκεται ἡ ἀληθὴς ἐπιστήμη — ὅπερ ὅμως δὲν συμπεριελήφθη ἐν τῷ ἐκτυπωθέντι διὰ τὰς ἀμέσους παρατηρήσεις, — ὅτι ἐκ τῆς ἀπελεύσεως τούτου λειψάνου, δὲν διαβλέπει ἐν τῷ ὀρίζοντι τῆς νεωτέρας γενεᾶς ἀκτίνα ἐλπίδος κοινωνικῆς περὶ ἀπαραμίλλου ἀντικαταστάσεως καὶ ἡ πατρίς ἡμῶν δὲν δύναται ἢ νὰ κύπτῃ πρὸς τοὺς τάφους αὐτῶν. ἵνα ἐκεῖ μόνον ὑποδεικνύῃ τὰ πρότυπα τῆς ἀληθοῦς παιδείας καὶ ἀρετῆς. Ταῦτα παραχρήμα προεκάλεσαν τὴν γενικὴν ἀγανάκτησιν, ἐξαιρέσει τινῶν φιλαρεσκουμένων ἐπὶ προγονικότητι. καί τινων ἄλλων, διὰ λόγους εὐκόλους ἐννοουμένους καὶ διήγειρον τὰς εὐλόγους παρατηρήσεις, αἵτινες μικροῦ δεῖν, διὰ τὴν ἀνευλάβειαν αὐτὴν, περιόριζον τὴν ἀμέριστον ὑπόληψιν τοῦ ἀνδρός. Διότι ἐκ' μὲν τῆς πρώτης φράσεως ὀρθῶς συμπεραίνεται ὅτι ἀλλαχοῦ ἄρα καὶ ἐν τῷ ἡμετέρῳ τόπῳ δὲν διδάσκεται ἡ ἀληθὴς ἐπιστήμη. Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν ὁ τόπος ἡμῶν ἀποκλείεται διαπαντός πλέον, πάσης ἐμπνεύσεως προόδου καὶ ἀναπτύξεως, καταδικασθεὶς οἰοῖται εἰς αἰώνιον πνευματικὸν καὶ παιδείας θάνατον.

Δύναται καὶ ὀφείλει τις νὰ ὑπερψοῖ, ἀρετὰς καὶ ἀνδρας, ἀλλ' ἀφετηρίαν λαμβάνων τὴν ἱερότητα τῆς θέσεως, ὀφείλει ταυτοχρόνως πρὸ πάντων, νὰ σέβητε ὅ,τι πρέπει νὰ σέβητε καὶ κυρίως τὸν γεννήσαντα, θρέψαντα καὶ προαγαγόντα αὐτὸν τόπον. Διότι ἕκαστος δικαιούται νὰ τῷ ἀπαντήσῃ. Ἐγὼ καὶ ἐγὼ εὐλόγον ἐγωῖσμόν καὶ ὑπερήφανον φιλοτιμίαν, μὴ προσβάλλης, μὴ ἀπογοήτευσέ με οὐδένα. Οἱ ἀναλλοίωτοι νόμοι τῆς ἐμπνεύσεως φιλοτιμίας καὶ προόδου, ἀπὸ σοῦ δὲν ἐξαρτῶνται, οὐδέποτε ἐκλείπουν.

Διδάσκεται ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἡ ἀληθὴς ἐπιστήμη, ἀλλὰ διδάσκεται καὶ ἐν τῇ γωνίᾳ ἐκείνῃ, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ πηγὴ τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἐκεῖθεν ἐξηλθον καὶ ἐξέρχονται διακεκριμένοι ἐξοχώτητες. Ἐκεῖ ἐσπούδασες καὶ σὺ Κύριε! εἰς Εὐρώπῃν δὲ μετέβης, Νῆ Δίε, δι' ἄλλον γνωστὸν σκοπόν. Καὶ ὁ μακαρίτης πατήρ σου ἐν Κερκύρᾳ ἐσπούδασεν, ἀλλὰ διεκρίθη, κρατήσας

πρὸς τὴν ὑψηλὰ καὶ αὐτὸς τὴν ἡλικίαν τῆς ἐπιστήμης καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ τόπος ἐκ μικροῦ αὐτὸν ἀνέδειξεν, ἐφ' ᾧ καὶ ἐπαίρεσαι. Καὶ ἐξ Εὐρώπης πόσοι δὲν ἐπέσρεψαν καὶ ἐπιστρέφουσι μὴ διττεκκριμένοι, ἵνα μὴ τί ἄλλο εἴπωμεν; Ἡ διάκρισις δὲ τῆς ἐπιστημονικῆς ἱκανότητος δὲν ἐξαρτᾶται εἰς τὰ πολλὰ καὶ ἐκ τῶν κρατουσῶν ἰδεῶν, τῆς κοινωνικῆς ἀναπτύξεως κλπ.; Εἶναι γνωστὸν ὅτι μικρὰ λυχνία, ἐν τῷ βάθει τοῦ σκότους διακρίνεται κάλλιον φωτός, τελειοτάτου ἐν αὐτῇ τῇ μεσημβρίᾳ ἐκ τῆς προτεγγίσεως ὅμως κατανοεῖ τὴν διαφορὰν καὶ ἀξίαν.

Ἀγαθὴ τύχη, ὥχστο ἡ κακότητος καὶ ἀπόπτυστος ἐποχὴ τῶν θαυμαζόντων καὶ θαυμαζομένων καὶ εἶναι ἐποχὴ, προσωπικῆς, πραγματικῆς καὶ χρησιμευούσης ἐπ' ἀγαθῷ ἀξίας. Ὡχστο ἡ ἐποχὴ τοῦ μονοπωλείου τῆς νοημοσύνης καὶ ἐπιδεκτικότητος τῆς μαθήσεως καὶ εὐγενείας. Ἐγένετο τῆς πᾶσι γνωστὸν ὅτι ἡ συνιστώσα καὶ μορφοῦσα δύναμις, ἔχει τὴν αἰώνιον ἰδιότητα, νὰ μορφώσῃ ὑπάρξεις διακεκριμένας, ἔστω καὶ ἂν ἡ πρώτη ὕλη προέρχεται ἐκ τοῦ μεγάρου τοῦ πλουσίου, ἢ ἐκ τῆς καλύβης τοῦ πτωχοῦ, καίτοι οὐδέποτε ἐλλείπουν πεπεδευμένοι εὐγενεῖς καὶ καλοθεληταί, οἵτινες τὸ πᾶν καταβαλῶσιν ἐπικαίρως καὶ ἐπιμελῶς πρὸς κώλυσιν ἀναπτύξεως καὶ προόδου κυρίως τῶν μὴ ἐν τῷ περιορισμένῳ οὐτῶν κύκλῳ ὑπαρχόντων. Ὅποια ὅμως ἀντίπραξις τότε καὶ ὕbris κατὰ τῶν νόμων τοῦ Δημιουργοῦ ὑπὸ ποταπῶν οὕτω κρινομένων. . .

Ἄρα θαρσεῖτε Λευκάδιοι! Μὴ ἀπαγοητεύεσθε! Καὶ ἐν Ἑλλάδι σπουδάζεται ἡ ἀληθὴς ἐπιστήμη καὶ οὐδέποτε ἐκλείπει ἡ ἐποχὴ τῆς ἀναδείξεως προκρίτων ἀνδρῶν. Καὶ οὐδόλως ἀποκλείεται ὁ τόπος ἡμῶν νὰ μορφώσῃ ἀνδρας, ἀληθοῦς παιδείας καὶ ἀρετῆς καὶ οὐδέποτε θὰ ἀναγκασθῇτε νὰ κύπτῃτε δι' ὄντινα ἀποφαίνεται ὁ Κ. Βλαντῆ; σκοπὸν. Καὶ τοὺς ταναντία φρονούντας τάσσητε ἐν τῇ οἰκίᾳ θέσει.

Δεῖται ὅθεν μεγίστης προσοχῆς καὶ περισκέψεως τὸ τοιοῦτον βῆμα.

Ἐβραδύναμεν εἰς τὴν ἐκτύπωσιν ἵνα μὴ φανῶμεν παρῆιτοι τῆς ἀνακοπῆς τῶν συνασθηματικῶν ἐντυπώσεων τοῦ τόπου, ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ καὶ μνημῇ ἀνδρός, ὅς τις ὑπῆρξεν ὁ μακαρίτης Ἐπ. Κόνδρακη, οὗτος ὁ βίος, ἔστω ἐπίκληρον καὶ μνητὸν παντός; παράδειγμα.

Ἐν Λευκάδι τὴν 25 Φεβρουαρίου 1888

Π. Κ. Κατωπόδης.